

## HOTĂRÂRE

### În numele legii

*Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în ședința din 25 ianuarie 2019*

*Virgiliu Pâslariuc a depus cerere de apel la 14 februarie 2019*

*Hotărârea motivată a fost întocmită la 21 februarie 2019*

25 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Dan Sirbu

Grefier

Ion Bocan

Cu participarea reprezentanților reclamantului XXXXXXXXXX, avocatul XXXXXXXXXX, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1261760 din 17 mai 2018, și avocatul Fomov Nicolae, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1271930 din 17 ianuarie 2019, în lipsa pârâtului Virgiliu Pâslariuc, citat în mod legal, și în lipsa intervenienților accesorii Agenția de Presă "Infotag" SRL, și PP "Partidul Acțiune și Solidaritate", citați în mod legal

A examinat în ședință de judecată publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXXXXXX către Virgiliu Pâslariuc, intervenienți accesorii Agenția de Presă "Infotag" SRL, PP "Partidul Acțiune și Solidaritate" cu privire la repararea prejudiciului moral, a stabili ca fiind defăimătoare informația răspândită în cadrul emisiunii "PAS Decisiv" din 11 mai 2018, ora 09:33, precum și obligarea dezmințirii informației expuse în cadrul emisiunii "PAS Decisiv" din 11 mai 2018, ora 09:33,-

## CONSTATĂ :

### Argumentele reclamantului.

La data de 03 iulie 2018, reclamantul XXXXXXXXXX, din numele și în interesele căruia acționa avocatul Ilie Ceban, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1261760 din 17 mai 2018, a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere de chemare în judecată, formulată față Virgiliu Pâslariuc, intervenienți accesorii Agenția de Presă "INFOTAG" societate cu răspundere limitată, Partidul Politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" prin care a solicitat:

- încasarea din contul lui Virgiliu Pâslariuc în beneficiul lui Ion Ceban a prejudiciului moral în mărime de 1 leu;

- a stabili ca fiind defăimătoare următoarea informație: „... Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei mun. Chișinău, ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu cea epurare în Primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci, acesta este, Ivan Ceban este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în aceste alegeri...”, răspândită de către Virgiliu Pâslariuc din 11 mai 2018, ora 09:33, cu tematica „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”;

- obligarea lui Virgiliu Pâslariuc să dezmință afirmațiile expuse în cadrul emisiunii "PAS Decisiv" din 11 mai 2018, ora 09:33, cu tematica „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”, prin intermediul unei conferințe de presă, desfășurate la sediul Agenția de presă "INFOTAG" societate cu răspundere limitată, alte agenții similare sau în cadrul emisiunii "PAS Decisiv" difuzată pe pagina oficială de pe platforma facebook.com a Partidului Politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" în termen de 15 zile, cu următorul conținut: „Recunosc că afirmațiile și / sau informațiile răspândite de către Virgiliu Pâslariuc cu privire la faptul că, XXXXXXXXXX, în calitate de consilier municipal în mun. Chișinău ar fi implicat în anumite scheme ilegale de înstrăinare a loturilor de teren din mun. Chișinău, precum și că ar fi favorizat-o pe Silvia Radu la epurarea de cadre din administrația publică locală a mun. Chișinău și angajarea unor persoane loiale Partidului Democrat, sânt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui XXXXXXXXXX”.

Cerințele reclamantului Ceban Ion au fost justificate pe următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Că, la 11 mai 2018, Virgiliu Pâslariuc a participat în emisiunea on-line a Partidului Politic "Partidul Acțiune și Solidaritate", PAS-Decisiv, care poate fi accesată pe link-ul: <https://www.facebook.com/partidulpas/videos/1669410189803395>. emisiunea fiind difuzată cu genericul „De ce

*Silvia Radu și XXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”.*

A arătat că, în special, în cadrul emisiunii, s-au relatat următoarele:

00:12 – 01:05 Miza acestor alegeri este posibilitatea să facem o breșă în alianța dintre PD și PSRM, care sânt reprezentante a celor grupuri oligarhice care controlează toate resursele țării. După demiterea lui Chirtoacă ei au reușit să-și impună candidatul lor, pe Silvia Radu la conducerea Primăriei și au pus controlul și pe acest flux important financiar. Scopul lor este în primul rând să obțină venituri. Ei nu gândesc la interesul cetățeanului. Ei vor să scoată veniturile din tot ce se atinge: de aici și toate schemele cu proprietățile funciare, de aici și toate delapidările de fonduri, concursurile acestea truate și așa mai departe, fiindcă toată prosperitatea acestor grupuri oligarhice se bazează pe relația lor cu statul, adică pe exploatarea resurselor statului.

01:06 – 01:30 Noi avem trei candidați reali la Primăria Chișinăului, sânt cei doi candidați ai grupurilor oligarhice: este vorba despre XXXXXXXXX și Silvia Radu și candidatul opoziției proeuropene și antioligarhice, antisistemice, hai să-i spunem așa, Andrei Năstase.

01:31 – 02:20 Silvia Radu este, de fapt omul acestor grupuri de interese, acestei oligarhii. În această campanie încearcă să meargă pe ideea că este un candidat independent. Evident că nu este un candidat independent. În primul rând ne punem întrebarea de ce dintr-un milion de cetățeni ai municipiului Chișinău, anume ea a fost aleasă în funcția de primar interimar, neavând nici un fel de background, nici un fel de susținere din partea cetățenilor. Noi ținem minte foarte bine cât de lamentabil s-a prezentat ea la alegerile prezidențiale și unde i s-a arătat de fapt suportul ei real. Evident că ea este susținută de PD și este de fapt candidatul personal al oligarhiei, dacă putem spune așa.

02:21 – 04:14 cel care folosește resurse administrative nu poate să se numească un candidat independent, el este candidatul guvernării și Silvia Radu este un asemenea candidat. Ea încearcă acum să lanseze mesajul, ea este un candidat independent și luptă împotriva tuturor politicienilor, ceea ce evident este un fals. Vă dau trei exemple de ce ea nu poate fi numită candidat independent: în primul rând ea utilizează toate resursele administrative și mediatice ale guvernării. Noi vedem că este mediatizată la greu de către televiziunile lui Plahotniuc, televiziunile grupurilor oligarhice și nu este deloc atacată de televiziunile lui Dodon. În al doilea rând, ea merge pe mesajul că ea nu este politician și luptă împotriva altor politicieni, ceea ce este o minciună, deoarece ea a intrat în serviciul public și ea implementează politicile grupurilor de interese care o susțin în realitate. Unul din miturile care încearcă să fie promovate în legătură cu Silvia Radu este că ea este un manager eficient – nu este un manager eficient, fiindcă ea utilizează de fapt acele enorme resurse administrative care îi sunt puse la dispoziție. Ceea ce face acum este doar să schimbe oamenii indezirabili de la primărie, oamenii PL-ului, care au fost puși de administrația trecută și să-și pună oameni cheie. Uitați-vă cine sânt consilierii ei și pe cine a pus ea în cele mai importante funcții cheie din primărie, sânt oameni care sânt raliați la PD. Și Silvia Radu de fapt prin toată politica care o face și prin tot suportul de care se bucură din partea holdingului mediatic și are la dispoziție toate resursele administrative, arată de fapt că este omul PD-ului.

04:15 – 05:11 Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei Chișinău ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu acea epurare în Primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci, acesta este Ivan Ceban, este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în acele alegeri.

Reclamantul XXXXXXXXX a considerat că cele invocate în cadrul emisiunii PAS Decisiv cu Virgiliu Pâslariuc, cad sub incidența Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Astfel, a menționat că, cu toate că libertatea de exprimare este un drept esențial, legislația în vigoare și tratatele internaționale instituie unele restricții în ceea ce privește discursurile ținute în mod public. Ingerința dată are menirea, *inter alia*, de a proteja onoarea, demnitatea și reputația profesională, alte drepturi esențiale, unanim recunoscute și care urmează a fi protejate.

A arătat că în cadrul emisiunii PAS Decisiv, pârâtul Virgiliu Pâslariuc a relatat mai multe declarații care nu corespund realității, acestea fiind defăimătoare și care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a președintelui fracțiunii Partidului Socialiștilor din Republica Moldova în Consiliul municipal Chișinău, XXXXXXXXX. Or, nu au fost prezentate careva probe care ar demonstra că cele declarate corespund adevărului, iar maniera în care au fost afirmate declarațiile false și defăimătoare nu a fost una onestă și echilibrată.

Pârâtul Virgiliu Pâslariuc a fost unicul participant al emisiunii din 11 mai 2018, fiind reprezentat în imaginea video, precum și redat discursul sonor al pârâtului, la fel, la începutul emisiunii pârâtul s-a prezentat personal, totodată fiind afișat în imaginea video și un compartiment în care a fost inclus numele și funcția prezentatorului „Virgiliu Pâslariuc, membru al Biroului permanent al PAS”.

Reclamantul a invocat că, informația denigratoare relatată de Virgiliu Pâslariuc îl vizează, or, în discursul susținut, este vociferat numele și prenumele reclamantului, funcția pe care o deține, funcția la care candida și chiar a fost inclusă și fotografia pe care este reprezentat reclamantul.

În urma analizei discursului susținut de Virgiliu Pâslariuc, în partea pertinentă, s-a stabilit că, reclamantul este catalogat drept persoană coruptă, escroc care participă la „scheme” cu „proprietățile funciare și cu bunurile municipiului”, care nu merită încrederea alegătorilor și care face parte din „grupuri oligarhice care controlează toate resursele țării”, adică a fost acuzat în săvârșirea unor infracțiuni care se condamnă penală.

A susținut că scopul acestor declarații false, mincinoase a fost de a denigra imaginea și de a leza onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului și de a crea suspiciuni că reclamantul ar fi implicat în anumite scheme ilegale de înstrăinare a loturilor de terenuri din mun. Chișinău, precum și că acesta ar favoriza epurarea de cadre și angajarea unor cadre loiale Partidului Democrat.

A reiterat că, XXXXXXXXX este consilier în Consiliul municipal Chișinău, și chiar mai mult, președintele fracțiunii Partidului Socialiștilor din Republica Moldova în Consiliu, astfel, fiind reprezentant al autorității reprezentative și deliberative a populației din municipiu, respectiv, acuzarea reclamantului în săvârșirea unor acțiuni ilegale, afectează grav onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Reieșind din maniera în care a fost susținută emisiunea, prezentarea unor informații ca fapte veridice, expunerea arbitrară a informației, utilizarea sintagmelor univoce care nu lasă loc de interpretare, acuzarea directă în săvârșirea unor infracțiuni și existența veridică a probelor în acest sens, și nu doar o bănuială rezonabilă în acest sens, nu permite a încadra informația contestată în excepțiile legale prevăzute de art. 6 alin. (2) și art. 9 din Legea privind libertatea de exprimare.

A afirmat că, în conformitate cu hotărârea Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 din 11 aprilie 2018, XXXXXXXXX a fost înregistrat în calitate de candidat la funcția de Primar General al municipiului Chișinău înscris în Partidul Socialiștilor din

XXXXXXXXXX a fost înregistrat în calitate de candidat la funcția de Primar General al municipiului Chișinău înaintat de Partidul Socialiștilor din Republica Moldova, iar emisiunea difuzată a fost răspândită în perioada campaniei electorale, care în conformitate cu art. 1 din Codul electoral, începe pentru fiecare concurent din momentul înregistrării candidatului de organul electoral. Astfel, mesajul defăimător a fost răspândit într-o perioadă de tip extrem de sensibilă, iar opiniei publice au fost prezentate informații care nu corespund realității.

Respectiv, reclamantul a susținut că a fost umilit și înjosit în fața alegătorilor care l-au ales în urma scrutinului din 2015 și în fața alegătorilor care urmau să participe la alegerile locale noi din 20 mai 2018, în fața altor consilieri locali, în fața colaboratorilor autorităților publice locale și în fața persoanelor apropiate, iar ca rezultat, fiind grav afectată și autoaprecierea personală întemeiată pe aprecierea societății. Ca urmare, s-a invocat că, reclamantul a suportat suferințe și frustrări, în rezultatul încălcării dreptului la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 24 mai 2018, la adresa de domiciliu, și respectiv la 30 mai 2018, la adresa de serviciu a pârâtului, XXXXXXXXXX a cereri prealabile prin care a solicitat dezmințirea informațiilor denigratoare.

Astfel, XXXXXXXXXX a susținut că, cererea prealabilă a fost înaintată în termen de 20 de zile de la data răspândirii informației, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă în limita termenului de 30 de zile de la data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

În drept, acțiunea reclamantului XXXXXXXXXX a fost întemeiată pe prevederile art. 7, 15 – 18 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

#### **Poziția pârâtului.**

Pârâtului Virgiliu Păslariuc i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată cu anexe depusă de XXXXXXXXXX, fiindu-i comunicată inclusiv și încheierea de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Astfel, în susținerea poziției sale, pârâtul a invocat că, reclamantul XXXXXXXXXX nu a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului, stabilită de Legea cu privire la libertatea de exprimare. Or, deși în cererea de chemare în judecată s-a invocat că, XXXXXXXXXX a respectat procedura prealabilă, pârâtul nu a recepționat nici la adresa de domiciliu și nici la adresa de serviciu, o cerere prealabilă.

Cu referire la cererea prealabilă expediată la locul său de muncă, și anume Universitatea de Stat din Moldova, pârâtul a invocat că, într-adevăr, pe cotorul la scrisoarea recomandată este prezentă o semnătură datată cu 04 iunie 2018, însă, cu toate acestea, o astfel de cerere nu i-a fost înmănată pârâtului.

A susținut că, prin acțiunea depusă, XXXXXXXXXX nu este de acord cu următoarele declarații ale lui Virgiliu Păslariuc *„Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei Chișinău ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu acea epurare în Primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci, acesta este Ivan Ceban, este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în acele alegeri”*.

Pârâtul a invocat că, făcând aceste afirmații, s-a arătat critic față de candidatura lui XXXXXXXXXX prin intermediul unor opinii și judecăți de valoare, îndemnând să fie votat alt candidat, ceea ce nu contravine în nici un fel legislația în vigoare. Aceste judecăți de valoare, nu sunt decât opiniile sale personale pe care și le-a format din informațiile oferite de presa și mediile electronice. Astfel, a susținut că, în discursul său, pârâtul a făcut trimitere la surse publicate, la presa de investigație, la declarațiile unor actori politici și directori de opinie importanți, care vorbeau despre anumite probleme din cadrul Consiliului municipal Chișinău, despre niște tranzacții netransparente cu bunurile și proprietățile publice. Faptele expuse acolo, necontestate de reprezentanții Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, îi permit pârâtului să afirme că judecățile sale de valoare au o bază factologică de contestat și nu pot fi suspectate de a nu avea un substrat factologic suficient.

A indicat că, prin acțiunea depusă, pârâtul este acuzat că ar fi spus că „ei, socialiștii” ar fi ajutat-o pe Silvia Radu să opereze „epurări” la Primăria. În primul rând, conform DEX-ului, termenul de „epurare” semnifică „îndepărtarea elementelor necorespunzătoare, nedemne, dăunătoare sau dușmănoase dintr-o instituție, o întreprindere etc.”. În al doilea rând, votul politic acordat de fracțiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova în 08 februarie 2018, drept consecință a căruia au fost restructurate serviciile primăriei la propunerea primarului de atunci, Silvia Radu, și pe baza acestui temei, au fost disponibilizați mai mulți funcționari din vechea echipă a primăriei, este un fapt, care nu poate fi contestat.

În ceea ce privește aserțiunea reclamantului din acțiune precum că „reclamantul este catalogat drept persoană coruptă, escroc, care participă la scheme cu proprietățile funciare și bunurile municipiului”, care nu merită încrederea alegătorilor și care face parte din grupuri oligarhice care controlează toate resursele țării, adică a fost acuzat în săvârșirea unor infracțiuni care se condamnă penal”, pârâtul a invocat că, acestea sunt niște fantezii, lipsite de consecință logică și chiar eronată, ele nerezultând din emisiune. Mai mult decât atât, în aceeași cerere de chemare în judecată, reclamantul afirmă cu o doză foarte generoasă de aproximație că „putem cu certitudine invoca faptul că informația denigratoare relatată de pârât îl vizează pe reclamant, or, în discursul susținut, este vociferat numele și prenumele reclamantului, funcția pe care o deține „funcția de consilier în Consiliul mun. Chișinău”, funcția la care candidează „funcția de Primar general al municipiului Chișinău” și este inclusă chiar și poza în care este reprezentat reclamant”, pârâtul Virgiliu Păslariuc a menționat că, prin sintagma „ei, socialiștii”, nu a făcut referire directă la cetățeanul XXXXXXXXXX, care cumula la momentul emisiunii dubla ipostază de Președinte a fracțiunii Partidului Socialiștilor din Republica Moldova din Consiliul municipal Chișinău, și pe cea de purtător de cuvânt al Președintelui Republicii Moldova, ci la faptul că acesta reprezenta Partidul Socialiștilor din Republica Moldova în funcția de Primar General al municipiului Chișinău, pârâtul îndemnând cetățenii să fie circumspecți față de reprezentantul acestui partid la alegeri.

A menționat pârâtul că, emisiunea în cauză era adresată membrilor și simpatizanților PAS, în timpul campaniei electorale pentru funcția de Primar General al mun. Chișinău și se încadrează în prevederile noțiunii „agitație electorală” care, conform Codului Electoral este definitivă drept acțiune de pregătire și difuzare a informației, care au scopul de a-i determina pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali. De asemenea, a făcut trimitere la faptul că, Codul Electoral nu interzice agitația electorală în defavoarea unui candidat decât membrilor comisiilor electorale, calitate pe care, pârâtul nu o deținea. Mai mult, în art. 9 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, se stipulează dreptul expres la „Libertatea de a critica statul, autoritățile publice și persoanele care exercită funcții publice”.

Ca urmare, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

#### **Poziția intervenienților accesorii.**

La data de 10 iulie 2018, intervenientului accesoriu Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată cu anexe depusă de XXXXXXXXXX, fiindu-i comunicată inclusiv și încheierea de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimerii poștale nr. DS2100451689AS.

Concomitent, se menționează că, și intervenientului accesoriu Agenția de Presă „INFOTAG” societate cu răspundere limitată, i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată cu anexe depusă de XXXXXXXXXX, fiindu-i comunicată inclusiv și încheierea de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Contrar acestui fapt, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și Agenția de Presă „INFOTAG” societate cu răspundere limitată nu au formulat și nu au depus referință asupra acțiunii înaintate de XXXXXXXXXX.

Ca urmare a acestui fapt, în temeiul art. 186 alin. (4) Cod de procedură civilă, s-a dispus judecarea cauzei în baza probatoriului administrat la dosar.

#### **Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.**

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului XXXXXXXXXX, avocatul Nicolae Fomov a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea acesteia.

Pârâtul Virgiliu Pâslariuc și reprezentantul acestuia, avocatul Nicolae Roșca, în ședința de judecată nu s-au prezentat, dar au depus cereri de examinare a cauzei în lipsa sa, la care au anexat și pledoariile în formă scrisă.

În ședința de judecată, intervenienții accesorii Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și Agenția de Presă „INFOTAG” societate cu răspundere limitată nu s-au prezentat, fiind citat legal în corespondere cu prevederile art. 102 - 105 din Codul de procedură civilă, fapt confirmat prin avizele de recepție a trimerii poștale, și ca urmare, instanța a dispus judecarea cauzei în lipsa intervenienților accesorii.

#### **Aprecierii instanței.**

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantului studiind materialele dosarului, verificând argumentele expuse de reprezentantul reclamantului, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXX prin intermediul reprezentantului său convențional, avocatul Nicolae Fomov, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multă aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Lucrările dosarului denotă că, la 11 mai 2018, pe pagina de facebook a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a fost difuzată o emisiune on-line PAS, cu genericul „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”, în cadrul căreia, Virgiliu Pâslariuc, prezentându-se ca membru în Biroul Permanent al PAS și-a expus opinia referitor la candidații care participau la alegerile locale noi pentru funcția de Primar General al municipiului Chișinău (f. d. 12).

În cadrul Emisiunii cu genericul „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”, pârâtul Virgiliu Pâslariuc a relatat, *inter alia*, următoarele:

00:12 – 01:05 Miza acestor alegeri este posibilitatea să facem o breșă în alianța dintre PD și PSRM, care sânt reprezentante a celor grupuri oligarhice care controlează toate resursele țării. După demiterea lui Chirtoacă ei au reușit să-și impună candidatul lor, pe Silvia Radu la conducerea Primăriei și au pus controlul și pe acest flux important financiar. Scopul lor este în primul rând să obțină venituri. Ei nu gândesc la interesul cetățeanului. Ei vor să scoată veniturile din tot ce se atinge: de aicea și toate schemele cu proprietățile funciare, de aicea și toate delapidările de fonduri, concursurile acestea truate și așa mai departe, fiindcă toată prosperitatea acestor grupuri oligarhice se bazează pe relația lor cu statul, adică pe exploatarea resurselor statului.

01:06 – 01:30 Noi avem trei candidați reali la Primăria Chișinăului, sânt cei doi candidați ai grupurilor oligarhice: este vorba despre XXXXXXXXXX și Silvia Radu și candidatul opoziției proeuropene și antioligarhice, antisistemice, hai să-i spunem așa, Andrei Năstase.

01:31 – 02:20 Silvia Radu este, de fapt omul acestor grupuri de interese, acestei oligarhii. În această campanie încearcă că meargă pe ideea că este un candidat independent. Evident că nu este un candidat independent. În primul rând ne punem întrebarea de ce dintr-un milion de cetățeni ai municipiului Chișinău, anume ea a fost aleasă în funcția de primar interimar, neavând nici un fel de background, nici un fel de susținere din partea cetățenilor. Noi ținem minte foarte bine cât de lamentabil s-a prezentat ea la alegerile prezidențiale și unde i s-a arătat de fapt suportul ei real. Evident că ea este susținută de PD și este de fapt candidatul personal al oligarhiei, dacă putem spune așa.

02:21 – 04:14 cel care folosește resurse administrative nu poate să se numească un candidat independent, el este candidatul guvernării și Silvia Radu este un asemenea candidat. Ea încearcă acum să lanseze mesajul, ea este un candidat independent și luptă împotriva tuturor politicienilor, ceea ce evident este un fals. Vă dau trei exemple de ce ea nu poate fi numită candidat independent: în primul rând ea utilizează toate resursele administrative și mediatice ale guvernării. Noi vedem că este mediatizată la greu de către televiziunile lui Plahotniuc, televiziunile grupurilor oligarhice și nu este deloc atacată de televiziunile lui Dodon. În al doilea rând, ea merge pe mesajul că ea nu este politician și luptă împotriva altor politicieni, ceea ce este o minciună, deoarece ea a intrat în serviciul public și ea implementează politicile grupurilor de interese care o susțin în realitate. Unul din miturile care încearcă să fie promovate în legătură cu Silvia Radu este că ea este un manager eficient – nu este un manager eficient, fiindcă ea utilizează de fapt acele enorme resurse administrative care îi sunt puse la dispoziție. Ceea ce face acum este doar să schimbe numenii indezirabili de la primărie, numenii PL-ului care au fost muși de administrația

la dispoziție. Căci el face acum tot ce ar putea să facă pentru a-l înlocui pe cel care a fost în funcție de primărie, dar el nu poate să facă decât să se bazeze pe ceea ce a făcut în trecut și să-și pună oamenii cheie. Uitați-vă cine sînt consilierii ei și pe cine a pus ea în cele mai importante funcții cheie din primărie, sînt oameni care sînt raliți la PD. Și Silvia Radu de fapt prin toată politica care o face și prin tot suportul de care se bucură din partea holdingului mediatic și are la dispoziție toate resursele administrative, arată de fapt că este omul PD-ului.

04:15 – 05:11 Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei Chișinău ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu avea epurare în Primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci, acesta este Ivan Ceban, este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în acele alegeri (circumstanțe ce rezultă din înregistrarea video a emisiunii respective, care a fost atașată la dosar în calitate de probă – CD-ul fiind anexat la fișele dosarului).

Considerând că prin aceste afirmații ale lui Virgiliu Păslariuc i-a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională, la 24 mai 2018, XXXXXXXXXX a expediat la adresa de domiciliu a lui Virgiliu Păslariuc o cerere prealabilă prin care a solicitat: dezmințirea informației mincinoase și denigratoare, care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională; publicarea dezmințirii prin intermediul unei conferințe de presă, desfășurate la sediul Agenției Infotag sau alte Agenții similare; achitarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei, bani care vor fi utilizați pentru amenajarea terenurilor de joacă pentru copii în mun. Chișinău. La fel, XXXXXXXXXX a indicat în conținutul cererii prelabile depuse și textul dezmințirii care urma să fie publicată de Virgiliu Păslariuc, și anume „Recunosc că afirmațiile și / sau informațiile răspândite de către Virgiliu Păslariuc cu privire la faptul că, XXXXXXXXXX, în calitate de consilier municipal în mun. Chișinău ar fi implicat în anumite scheme ilegale de înstrăinare a loturilor de teren din mun. Chișinău, precum și că ar fi favorizat-o pe Silvia Radu la epurarea de cadre din administrația publică locală a mun. Chișinău și angajarea unor persoane loiale Partidului Democrat, sînt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui XXXXXXXXXX”. (f. d. 10).

Potrivit mențiunilor executate pe adeverința poștală, se constată că, cererea prealabilă nu a fost recepționată de Virgiliu Păslariuc la adresa mun. Chișinău, str. Andrei Doga 30, ap. 36, din motivul nereclămării acesteia de către destinatar de la Oficiul Poștal (f. d. 10 verso).

S-a stabilit că, la 29 mai 2018, reclamantul XXXXXXXXXX a expediat o cerere prealabilă pârâtului inclusiv și la adresa acestuia de serviciu, adică Universitatea de Stat din Moldova, mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici 60, blocul central, bir. 517, 519 (f. d. 11).

Potrivit mențiunilor executate pe cotorul avizului de recepție a trimiterii poștale, se constată că, cererea prealabilă a fost recepționată de persoana responsabilă din cadrul Universității de Stat din Moldova la 04 iunie 2018 (f. d. 11 verso).

Se atestă că, prin referința depusă la dosar, pârâtul Virgiliu Păslariuc a invocat precum că, XXXXXXXXXX nu a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului, or, pârâtul nu a recepționat cererile prelabile expediate în adresa sa.

Instanța desconsideră argumentele pârâtului expuse în referință cu referire la acest aspect.

Astfel, conform dispozițiilor art. 15 alin. (1), (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prelabile.

Potrivit art. 16 alin. (1) – (5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației și, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație. Dacă se constată că informația la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspândit informația sau autorul informației satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prelabile, iar dacă informația a fost răspândită de mass-media și publicația sau emisiunea care a răspândit această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensațiilor în temeiul cererii prelabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prelabile sau într-un alt termen convenit de părți. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parțial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Din textele de lege enunțate derivă că, până la sesizarea instanței cu o acțiune de apărare a onoarei, demnității și reputației profesionale, persoana are obligația legală de a solicita autorului informației, printr-o cerere prealabilă, rectificarea sau dezmințirea informației.

La caz, se constată că, reclamantul XXXXXXXXXX s-a conformat dispozițiilor legale citate mai sus, or, înscrisurile dosarului atestă că, reclamantul a expediat atât la adresa de domiciliu a pârâtului, cât și la adresa de serviciu a acestuia, cereri prelabile prin intermediul cărora a solicitat dezmințirea informațiilor răspândite de pârât, iar argumentele pârâtului expuse în acest sens au un caracter declarativ și se combat prin înscrisurile cauzei.

Cum s-a stabilit, cererea prealabilă expediată în adresa pârâtului la adresa de domiciliu (mun. Chișinău, str. Andrei Doga 30, ap. 36), nu a fost recepționată de pârât, așa cum acesta nu s-a prezentat la Oficiul Poștal pentru ridicarea corespondenței, pe când, cererea prealabilă expediată la adresa de serviciu a pârâtului - Universitatea de Stat din Moldova, mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici 60, blocul central, bir. 517, 519, a fost recepționată de persoana responsabilă din cadrul acestei instituții.

Instanța subliniază că, odată ce corespondența a fost recepționată de persoana responsabilă din cadrul Universității de Stat din Moldova, atunci, se deduce că cererea prealabilă a fost înmănată pârâtului, iar argumentele pârâtului care susține că nu a recepționat cererea prealabilă sunt declarative și nu pot constitui temei de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată.

Mai mult, instanța menționează că, în situația acceptării poziției expuse de pârât, ar rezulta că în cazul în care pârâtul nu se prezintă la Oficiul Poștal pentru a ridica cererea prealabilă, dar și în cazul în care cererea prealabilă este comunicată pârâtului la adresa de serviciu, atunci, persoana nu ar putea înainta o cerere de chemare în judecată cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Instanța găsește o atare interpretare ca fiind eronată și subiectivă, or, Legea cu privire la libertatea de exprimare, nu condiționează dreptul la acțiune de înmănarea personală și nemijlocită a cererii prelabile, legea incumbând în sarcina reclamantului doar obligația de a expedia cererea

prealabilă în adresa autorului informației, obligație ce în speță a fost respectată de titularul acțiunii.

Articolul 17 alin. (1) al Legii citate *supra*, statuează că, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Raportând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate anterior, instanța de judecată constată că acțiunea lui XXXXXXXXXX a fost depusă în instanță cu respectarea procedurii prealabile și cu respectarea termenului de prescripție, din care considerente, instanța de judecată are obligația de a se expune în fond asupra pretențiilor formulate de reclamant.

Se atestă că, prin acțiunea depusă, XXXXXXXXXX invocă că informația răspândită conține declarații false și defăimătoare, considerând că în esență informația difuzată poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația, cauzându-i un prejudiciu de imagine, deoarece, informațiile difuzate de Virgiliu Pâslariuc sunt fapte și judecăți de valoare fără un substrat factologic suficient.

Conform art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) și (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informație.

Iar, reieșind din prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Codul civil, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspîndit-o nu dovedește că ea corespunde realității.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobîndită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Respectiv, orice atingere adusă demnității și reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

La acest subiect, instanța de judecată reține și faptul că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Reglementările similare sunt prevăzute și la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pîrîtul a răspîndit informația, îl vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și quantumul prejudiciului cauzat.

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrîngerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acestora și prevenirea săvîrșirii unor infracțiuni, protecția sănătății și a moralei publice, garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare, precum și a unor interese de ordin personal, anume reputația și drepturile ce aparțin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

Aceste limitări se concretizează în posibilitatea existenței unor ingerințe ale autorităților statale în exercițiul dreptului la libertatea de exprimare, spre a se realiza scopurile enunțate de art. 10 paragraful 2 din Convenție. Instanța europeană a subliniat în repetate rînduri că restricțiile la libertatea de exprimare, oricare ar fi contextul în discuție, nu sunt compatibile cu dispozițiile art. 10 paragraful 2 decât dacă îndeplinesc condițiile pe care textul le impune în privința lor.

Din interpretarea dispozițiilor normei convenționale evocate, rezultă că exercițiul libertății de exprimare presupune „îndatoriri și responsabilități” și el poate fi supus unor „formalități, condiții, restricții sau sancțiuni”, ceea ce semnifică recunoașterea posibilității pentru stat de a exercita anumite ingerințe în exercițiul acestei libertăți fundamentale.

Cu toate acestea, restricțiile statale trebuie să îndeplinească anumite condiții, respectiv să fie prevăzute de lege, lege care trebuie să întrunească cerințele previzibilității și accesibilității, să urmărească un scop legitim și să fie necesare într-o societate democratică. Nu în ultimul rînd, pentru a exista un echilibru între scopul vizat și mijloacele folosite, între interesul general și protejarea dreptului individual, acestor condiții li s-a adăugat și cerința proporționalității.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat, cu valoare de principiu, că orice persoană fizică, inclusiv un ziarist, care exercită libertatea sa de expresie, își asumă „îndatoriri și responsabilități”, a căror întindere depinde de situația concretă, particulară în discuție și de procedeul tehnic utilizat.

În ceea ce privește dreptul la viața privată, Curtea Europeană a decis, în jurisprudența sa constantă, că noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane, cum ar fi numele său, personalitatea, integritatea sa fizică și morală, garanția oferită de art. 8 din Convenție fiind destinată, în principal, să asigure dezvoltarea, fără ingerințe exterioare, a personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii. Așadar, există o zonă de interacțiune între individ și terți care, chiar și într-un context public, aparține „vieții private” (a se vedea *Von Hannover C.*

De asemenea, s-a statuat că „dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art. 8 din Convenție” (a se vedea *Chauvy și alții c. Franței*, par.70).

În cauza *Petrina contra României*, s-a arătat că trebuie găsit un echilibru între libertatea de exprimare și dreptul la viața privată, care cade sub incidența art. 8, echilibru care impune tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea afirmațiilor denigratoare, dacă afirmațiile reprezintă situații factuale, lipsite de suport probatoriu, efectuate în cadrul unei adevărate campanii de denigrare și reiterate în public, prin mijloace de comunicare prin presă și mass-media cu rea-credință.

În consecință, elementele esențiale care trebuie luate în considerare în aprecierea respectării limitelor libertății de exprimare, din perspectiva jurisprudenței instanței de contencios european, sunt: calitatea și funcția persoanei criticate, forma/stilul și contextul mesajului critic, contextul în care este redactat articolul, interesul public pentru tema dezbătută (cauza *Bugan c. României*), buna-credință a jurnalistului (cauza *Ileana Constantinescu c. României*), conceptele de judecată de valoare și situațiile factuale și raportul dintre ele, doza de exagerare a limbajului folosit, natura și severitatea sancțiunii aplicate (*Cumpănă și Mazăre c. României*), precum și motivarea hotărârii (cauzele *Bugan c. României*, *Dumitru c. României*).

Instanța de judecată subliniază că, prevederile legale citate supra, trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată și de art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor. Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora(...)”.

Astfel, pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, și anume: i) măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate de la art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare.

Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora.

Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO și, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

Astfel, este de menționat că, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, și opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

În cazul judecăților de valoare, proba veridicității este imposibilă, iar exigența administrării ei afectează esența libertății de opinie, care constituie unul din elementele fundamentale ale dreptului garantat de art.10 din Convenție.

În această ordine de idei la caz prezintă relevanță și prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care stabilește că judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Instanța remarcă că, în cadrul emisiunii din 11 mai 2018, cu genericul „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”, pârâtul a făcut niște afirmații, care conțineau un amestec de fapte și judecăți de valoare, prin care a susținut că, „Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei Chișinău ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu acea epurare în Primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci, acesta este Ivan Ceban, este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în acele alegeri”.

Prin referința formulată și depusă la dosar, Virgiliu Pâslariuc a invocat precum că, faptele expuse în cadrul emisiunii din 11 mai 2018, constituie niște judecăți de valoare, susținând că, nu a făcut trimitere directă la persoana lui Ion Ceban.

La fel, pârâtul a invocat că a făcut trimitere la surse publicate, la presa de investigație, la declarațiile unor actori politici și directori de opinie importanți, care vorbeau despre anumite probleme din cadrul Consiliului municipal Chișinău, despre niște tranzacții netransparente cu bunurile și proprietățile publice.

Analizând argumentele pârâtului expuse în referință, instanța de judecată consideră că acestea sunt neîntemeiate și se combat prin înscrisurile cauzei.

Astfel, vizualizând înregistrarea video a emisiunii „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” din 11 mai 2018, instanța a constatat că, în cadrul acesteia, pârâtul Virgiliu Pâslariuc s-a referit nemijlocit la persoana lui XXXXXXXXXX, care la data difuzării emisiunii, deținea calitate de consilier în Consiliul municipal Chișinău, cât și calitatea de candidat la funcția de Primar General al municipiului Chișinău, fiind difuzată inclusiv și fotografia reclamantului.

Corespunzător, instanța conchide că, faptele expuse de Virgiliu Pâslariuc s-au referit la persoana lui XXXXXXXXXX, și ca urmare, reclamantul este îndreptățit de asemenea în instanță să ceară ca instanța să se pronunțe asupra demnității și reputației profesionale.

reclamantului este îndreptăţit de a promova în justiţie o acţiune cu privire la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale.

Cât priveşte cel de-al doilea aspect invocat de către pârât, şi anume că, a făcut trimitere la surse publicate, la presa de investigaţie, la declaraţiile unor actori politici şi directori de opinie importanţi, care vorbeau despre anumite probleme din cadrul Consiliului municipal Chişinău, despre nişte tranzacţii netransparente cu bunurile şi proprietăţile publice, instanţa menţionează că şi acest aspect este neîntemeiat. Or, din înregistrarea video anexată la materialele dosarului, rezultă cert că, pârâtul nu a făcut trimitere la nici o sursă publică sau la presa de investigaţie, expunându-şi propria poziţie despre candidatul la funcţia de Primar General al municipiului Chişinău, XXXXXXXXXX.

Referitor la cel de-al treilea şi ultim aspect invocat de pârât, şi anume că, faptele expuse în cadrul emisiunii „De ce Silvia Radu şi XXXXXXXXXX sunt candidaţii oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare şanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflaţi într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” din 11 mai 2018, constituie judecăţi de valoare, instanţa reiterează că şi acest argument este neîntemeiat.

Sub acest aspect, se impune a fi precizat că, potrivit legislaţiei naţionale, judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Din conţinutul înregistrării video ataşate la dosar, urmează că faptele expuse de Virgiliu Pâslariuc constituie un amestec de fapt şi valoare de judecată, care sunt lipsite de substrat factologic, or, prin declaraţiile lui Virgiliu Pâslariuc, reclamantul XXXXXXXXXX, care deţinea calitatea de consilier şi Preşedinte a Fracţiunii Partidului Socialiştilor din Republica Moldova în Consiliul mun. Chişinău, a fost acuzat că „... şi să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietăţile funciare şi cu bunurile municipiului ...”.

În speţă, instanţa reţine că informaţiile comunicate publicului în cadrul emisiunii din 11 mai 2018, nu au avut un caracter izolat, întrucât au fost comunicate tuturor persoanelor care au vizualizat emisiunea respectivă (şi nu doar simpatizanţilor PAS, după cum s-a invocat) şi au avut un mesaj care era în sensul existenţei unor suspiciuni apropiate de certitudine că reclamantul ar fi săvârşit fapte ilegale şi penale în exercitarea funcţiei de consilier în cadrul Consiliului municipal Chişinău, şi anume că ar fi participat la scheme de înstrăinare a terenurilor proprietate municipală.

Pârâtul a susţinut că, în cadrul emisiunii respective, şi-a manifestat nemulţumirea cu lucrurile din municipiul Chişinău, însă, această poziţie se contrazice prin emisiunea difuzată. Or, chiar la începutul emisiunii, este menţionat că, Virgiliu Pâslariuc este membru al Biroului Permanent PAS, şi acţionează ca membru al acestui partid şi nu ca persoană terţă privată.

Totodată, din genericul emisiunii difuzate, şi anume „De ce Silvia Radu şi XXXXXXXXXX sunt candidaţii oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare şanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflaţi într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”, rezultă cert că, pârâtul, în calitate de membru al Biroului Permanent PAS, expune poziţia sa referitor la candidaţii la alegerile locale noi din mun. Chişinău.

Instanţa nu poate reţine argumentele pârâtului care susţine că aceste declaraţii reprezintă o critică a sa referitor la activitatea consilierilor din cadrul Consiliului municipal Chişinău, or, formularea acuzaţiei precum că XXXXXXXXXX face parte din scheme cu proprietăţile municipiului Chişinău, nu reprezintă altceva decât o opinie ce reprezintă reale verdicte de vinovăţie a reclamantului de înstrăinarea terenurilor proprietate municipală.

Se reţine că, în cadrul emisiunii enunţate, pârâtul s-a exprimat în mod ferm, fără rezerve şi fără a lăsa loc de interpretări, faptul că XXXXXXXXXX, în calitate sa de consilier municipal în Consiliul municipal Chişinău, a votat decizii prin care fraudulos au fost înstrăinate loturi imense de pământ, şi astfel, se conchide că, afirmaţiile pârâtului nu au constituit judecăţi de valoare.

Totodată, s-a constatat că, în cadrul emisiunii din 11 mai 2018, Virgiliu Pâslariuc, în calitate sa de membru al Biroului Permanent al PAS, a invocat precum că „noi vedem foarte bine că Silvia Radu a reuşit să facă acea epurare în Primărie cu sprijinul fracţiunii socialiştilor din Consiliul Municipal”, dar, şi aceste afirmaţii ale pârâtului sunt nefondate şi lipsite de suport probatoriu.

Cu referire la acest aspect, instanţa enunţă că, la judecarea cauzei în fond, reprezentantul reclamantului a administrat la dosare înscrisuri care combat afirmaţiile lui Virgiliu Pâslariuc (f. d. 38 - 41).

De altfel, instanţa reţine că, prin pledoariile ataşate la dosar, reprezentantul pârâtului a susţinut că afirmaţia lui Virgiliu Pâslariuc „noi vedem foarte bine că Silvia Radu a reuşit să facă acea epurare în Primărie cu sprijinul fracţiunii socialiştilor din Consiliul Municipal”, se demonstrează prin faptul că Silvia Radu a devenit primar interimar datorită unui joc confuz al fracţiunii socialiştilor.

Însă, această afirmaţie a reprezentantului pârâtului este ruptă din context, în sensul că din expunerea pârâtului enunţată rezultă cert că pârâtul a susţinut că XXXXXXXXXX, care este consilier în Consiliul mun. Chişinău şi împreună cu fracţiunea sa a ajutat-o pe Silvia Radu să demită mai multe persoane.

În acest sens, instanţa reţine că, prin lansarea unor acuzaţii nefondate în cadrul unei emisiuni difuzate pe pagina de facebook a Partidului Politic „Partidul Acţiune şi Solidaritate”, a fost denigrată onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului XXXXXXXXXX. Or, emisiunea „De ce Silvia Radu şi Ion Ceban sunt candidaţii oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare şanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflaţi într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” din 11 mai 2018, a fost vizualizată inclusiv şi de cetăţeni ai municipiului Chişinău cu drept de vot, care au participat la alegerile din 2015, în cadrul cărora XXXXXXXXXX a fost ales ca consilier municipal, dar şi care urmau să participe la alegerile locale noi din 22 mai 2018.

Drept efect, având în vedere că prin probele administrate la dosar a fost demonstrat cu certitudine faptul că informaţiile răspândite de către Virgiliu Pâslariuc în cadrul emisiunii „De ce Silvia Radu şi XXXXXXXXXX sunt candidaţii oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare şanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflaţi într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” din 11 mai 2018, sunt false, lipsite de substrat factologic suficient şi defăimătoare, instanţa apreciază că, în speţă, sunt aplicabile restricţiile asupra dreptului la libertatea de exprimare, deoarece se constată atacul asupra reputaţiei unei persoane şi subminarea drepturilor la onoare şi demnitate a acesteia, pârâtul urmând a fi obligat să dezminţă afirmaţiile denigratoare făcute în cadrul emisiunii respective.

Potrivit art.16 alin.(8) din Codul Civil, orice persoană în a cărei privinţă a fost răspândită o informaţie ce îi lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională este în drept, pe lângă dezminţire, să ceară repararea prejudiciului material şi moral cauzat astfel.

Totodată, conform art.29 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, instanța de judecată va acorda o compensație de natură să aducă satisfacție persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanța de judecată va lua în considerație caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate reclamantului, caracterul informației răspândite, gradul de răspândire a informației, personalitatea reclamantului, reputația pârâtului, gradul de vinovăție a pârâtului, consecințele răspândirii informației defăimătoare, starea materială a reclamantului și cea a pârâtului, publicarea rectificării, dezmințirii sau acordarea dreptului la replică până la depunerea cererii de chemare în judecată și alte circumstanțe importante pentru examinarea cauzei.

Examinând aspectele menționate în coraport cu circumstanțele pricinii, instanța de judecată ajunge la concluzia că reclamantului Ion XXXXXXXXXX-a fost cauzat un prejudiciul moral, determinat de stres și suferințe psihologice ca urmare a acuzațiilor de săvârșire a unor fapte infracționale, răspândite în cadrul emisiunii „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mare șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” din 11 mai 2018.

Este notoriu că, XXXXXXXXXX, este o persoană publică, în virtutea funcției deținute de acesta, consilier în cadrul Consiliului municipal Chișinău, funcție electivă, care implică deținerea unor înalte calități morale și spirituale, și ca urmare, este cert că personalitatea reclamantului denotă notorietate în cadrul societății și a electoratului. Or, cu cât este mai înaltă reputație profesională a reclamantului, cu atât este mai întemeiată prezumția că onoarea, demnitatea și reputația profesională și onoarea sa au fost afectate mai tare, cauzându-i mai multe daune morale.

Instanța vizualizând înregistrarea video atașată la dosar, atestă intenția vădită a pârâtului de a defăima, leza onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului XXXXXXXXXX, prin asocierea numelui acestuia cu persoane care au comis infracțiuni.

În ceea ce privește existența prejudiciului, ca element esențial al răspunderii civile delictuale, contestată în cauză, instanța de judecată reține că elementele de fapt enumerate de către reclamant ca nefiind de natură să determine un prejudiciu, din care considerente, instanța de judecată va admite și cerința reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral.

În conformitate cu prevederile art. 1422 Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit dispozițiilor art. 1423 din Codul Civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Instanța de judecată susține că prin prejudicii aduse onoarei, demnității, prestigiului și reputației profesionale a lui XXXXXXXXXX, se recunosc prejudiciile produse prin calomnie, defăimare, acuzații de implicare în acțiuni infracționale, care constituie aprecieri nefavorabile privind reputația și integritatea personală și profesională a reclamantului.

Evaluând informațiile defăimătoare răspândite, luând în considerare toate circumstanțele cauzării prejudiciului, precum și statutul social al persoanei vătămate, acțiunile intenționate ale pârâtului Virgiliu Pâslariuc în vederea răspândirii informațiilor denigratoare, precum și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza *Petrina contra României*, hotărârea din 14.10.2008, instanța apreciază că o compensație de 1 leu, care de fapt și a fost solicitată de reclamant, este natură să aducă satisfacție persoanei lezate.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantului XXXXXXXXXX este întemeiată și urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

#### HOTĂRĂȘTE :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Ilie Ceban în interesele lui XXXXXXXXXX către Virgiliu Pâslariuc, intervenienți accesorii Agenția de Presă „Infotag” SRL, PP „Partidul Acțiune și Solidaritate” cu privire la repararea prejudiciului moral, a stabili ca fiind defăimătoare informația răspândită în cadrul emisiunii „PAS Decisiv” din 11 mai 2018, ora 09:33, precum și obligarea dezmințirii informației expuse în cadrul emisiunii „PAS Decisiv” din 11 mai 2018, ora 09:33.

Se constată ca fiind defăimătoare informația: „Ivan Ceban iarăși este omul pe care mizează acele grupuri oligarhice, binomul Plahotniuc-Dodon. Noi vedem foarte bine că ei, socialiștii, nu au schițat deloc o opoziție reală față de partidul de guvernământ. Din contra, chiar în cadrul Primăriei Chișinău ei au știut să se adapteze și să facă parte din acele scheme de care s-a vorbit foarte mult cu proprietățile funciare și cu bunurile municipiului. Noi vedem foarte bine că Silvia Radu acea epurare în primărie cu sprijinul fracțiunii socialiștilor din Consiliul municipal. Deci acesta este, Ivan Ceban este, hai să spunem, parașuta de rezervă a guvernării în aceste alegeri...” răspândită de către Virgiliu Pâslariuc în cadrul emisiunii „PAS Decisiv” din 11 mai 2018, ora 09:33, cu tematica „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mari șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc”.

Se obligă pârâtul Virgiliu Pâslariuc să dezmințe afirmațiile expuse în cadrul emisiunii „PAS Decisiv” din 11 mai 2018, ora 09:33, cu tematica „De ce Silvia Radu și XXXXXXXXXX sunt candidații oligarhiei, cine este candidatul cu cele mai mari șanse pe care trebuie să-l votăm, cât de importantă este mobilizarea în ziua votului, aflați într-o nouă emisiune PAS Decisiv, cu Virgiliu Pâslariuc” prin intermediul unei conferințe de presă, desfășurate la sediul Agenției de Presă „Infotag” SRL, alte agenții similare sau în cadrul emisiunii „PAS Decisiv” difuzată pe pagina oficială de pe platforma [www.facebook.com](http://www.facebook.com) a PP „Partidul Acțiune și Solidaritate” în termen de 15 zile, cu următorul conținut: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Virgiliu Pâslariuc cu privire la faptul că, XXXXXXXXXX, în calitate de consilier municipal în mun. Chișinău ar fi implicat în anumite scheme ilegale de înstrăinare a loturilor de teren din mun. Chișinău, precum și că ar favoriza-o pe Silvia Radu la emurarea de cadre din administrația publică locală a mun. Chișinău și angajarea unor persoane loiale Partidului Democrat

Conținutul rapoartelor de evaluare din dosarul cauzei prezintă o serie de neadevăruri. Conținutul și angajarea unor persoane legate de activitatea de evaluare, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui XXXXXXXXX".

Se încasează din contul lui Virgiliu Păslariuc, cu domiciliul mun. Chișinău, str. Andrei Doga 30, ap. 36 în beneficiul lui XXXXXXXXX, suma de 1,00 (unu,00) leu cu titlu de prejudiciu moral.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței, judecător

Dan Sirbu